

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ RİSK DEĞERLENDİRMESİ YÖNETMELİĞİ TASLAĞI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 - (1) Bu Yönetmeliğin amacı, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili konularda risk değerlendirmesi yapılması, alınacak tedbirlere karar verilmesi ve bu tedbirlerin uygulanması, gerekli belge ve kayıtların hazırlanması, risk değerlendirmesi yapacak kişi ve kuruluşların nitelikleri ile ilgili usul ve esasların düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 - (1) Bu Yönetmelik 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu kapsamında yer alan işyerlerini kapsar.

Dayanak

MADDE 3 - (1) Bu Yönetmelik 4857 sayılı İş Kanununun 78 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 - (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Bakanlık: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nı,
- b) Eğitim kurumu: 27/11/2010 tarihli ve 27768 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış olan "İş Güvenliği Uzmanlarının Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik" ile "İşyeri Hekimlerinin Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmeliği"ne göre Bakanlıkça yetkilendirilen eğitim kurumlarını,
- c) Genel Müdürlük: İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü'nü,
- ç) İSGB: 27/11/2010 tarihli ve 27768 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış olan "İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri Yönetmeliği"nde tanımlanmış olan İşyeri Sağlık ve Güvenlik Birimini,
- d) Kabul edilebilir risk düzeyi: Mevzuatta yer alan kanuni yükümlülükler ile işyerinin iç düzenlemeleri de dikkate alınarak, kabul edilebilir seviyeye indirilmiş riski,
- e) OSGB: 27/11/2010 tarihli ve 27768 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış olan "İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri Yönetmeliği"nde tanımlanmış olan Ortak Sağlık ve Güvenlik Birimini,
- f) Risk: Tehlikeden dolayı ölüm, yaralanma, hastalık, hasar veya her türlü istenmeyen durumun meydana gelme olasılığını,
- g) Risk değerlendirmesi: İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek tehlikelerin belirlenmesi, tehlikelerden kaynaklanan risklerin analiz edilmesi, bu risklerin bertaraf edilmesine ve bertaraf edilemeyenlerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik risk kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması, uygulanması ve uygulamalarının izlenmesi amacıyla yapılması gereken sistematik ve dinamik çalışmaları,

ğ) Tehlike: İşyeri çevresinde ve çalışma ortamında bulunan veya doğal afetlerden kaynaklanan herhangi bir etkenin insanlara, işyerine, çevreye ve işle ilgili her türlü unsura zarar verme potansiyelini

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

İşverenin risk değerlendirme yükümlülüğü

MADDE 5 - (1) İşveren, işçilerin sağlık ve güvenliğini sağlama, sürdürme ve geliştirme amacına yönelik olarak özel risklerden etkilenecek çalışanların durumunu da dikkate alacak şekilde işyerinde risk değerlendirmesi yapmak veya yapılmasını sağlamakla yükümlüdür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Risk Değerlendirmesi

Risk değerlendirme çalışması

MADDE 6 - (1) Risk değerlendirmesi tüm işyerlerinde kuruluş aşamasından başlamak üzere tehlikeleri tanımlama, riskleri analiz etme ve kontrol altına alma ve yapılan çalışmalarını gözden geçirme aşamaları izlenerek gerçekleştirilir.

Tehlikeleri Tanımlanma

MADDE 7- (1) İşyeri bina ve eklentileri, iş ekipmanları, kullanılan maddeler, artık ve atıklar, ortam ve kişisel maruziyet düzeyi ölçüm sonuçları, üretim teknikleri, yürütülen faaliyetler, çalışma şekilleri, çalışma izin sistemi, organizasyon ve hiyerarşik yapı, görev, yetki ve sorumluluklar, üretim süreç ve prosedürleri, çalışanların eğitim, yaş, cinsiyet ve benzeri özellikleri, işyerinin geçmişte tabi tutulduğu teftişler, kaza, olay, ramak kala kayıtları ile varsa daha önce yapılan risk değerlendirme çalışmalarının sonuçlarına ait bilgiler toplanır.

(2) Toplanan bilgiler ışığında; 4857 sayılı İş Kanununa göre yürürlüğe konulan yönetmeliklerde yer alan hükümler de dikkate alınarak yer seçimi, işyerinin kuruluşu ve işletme safhasında kısa ve uzun vadede ortaya çıkabilecek veya çalışma ortamında bulunan fiziksel, kimyasal, biyolojik, psikososyal ve ergonomik tehlike kaynakları belirlenir ve kayda alınır. Bu belirleme yapılırken;

a) İşletmenin yeri nedeniyle ortaya çıkabilecek tehlikeler,

b) Seçilen alana, işyeri bina ve eklentilerinin plana uygun yerleştirilmemesi veya planda olmayan ilavelerin yapılmasından kaynaklanabilecek muhtemel tehlikeler,

c) İşyeri bina ve eklentilerinin konstrüksiyon ve yapı tarzı ile seçilen yapı malzemelerinden kaynaklanabilecek muhtemel tehlikeler,

ç) İşyerinde yürütülecek her türlü faaliyet esnasında vardiya düzeni, ekip çalışması, organizasyon, nezaret sistemi, hiyerarşik düzen ve çalışma usullerinden kaynaklanabilecek muhtemel tehlikeler,

d) Isıtma, havalandırma, termal konfor şartları, atmosferik ve çevre şartlarından korunma, drenaj, elektrik tesisatı (kuvvet akım, aydınlatma, paratoner, topraklama), arıtma, yangın önleme ve mücadele gibi yardımcı tesisat ve donanımlardan kaynaklanabilecek muhtemel tehlikeler,

e) İşyerinde bulundurulması gerekli plan, proje, belge, prosedür ve dokümanların arşivlenmesinde dikkate alınması gereken muhtemel tehlikeler,

f) İşin yürütümü, kullanılan maddeler, makinalar, üretim teknikleri, araç ve gereçler ile çalışma prosedürlerinden kaynaklanabilecek tehlikeler

bunlardan kimlerin ve ne şekilde etkilenebileceği de göz önünde bulundurularak öncelikli olarak değerlendirmeye alınır.

(3) Eğer daha önce çalışma ortamında bulunan fiziksel, kimyasal, biyolojik, psikososyal ve ergonomik tehlike kaynakları ile ilgili ölçme ve değerlendirme çalışması yapılmamış ise risk değerlendirme çalışmalarında kullanılmak üzere; çalışma ortam ve şartları ile işin her safhasından ortaya çıkacak, fiziksel, kimyasal, biyolojik, psikososyal ve ergonomik tehlikelerin, nitelik ve niceliklerini ve çalışanların bunlara maruziyet seviyelerini belirlemek amacıyla gerekli bütün ölçme ve değerlendirmeler yapılmalıdır.

Risk analizi

MADDE 8- (1) Öncelikle tespit edilmiş olan tehlike veya tehlike kaynaklarının her biri ayrı ayrı dikkate alınarak bu tehlikelerden kaynaklanabilecek muhtemel riskler ve bu risklerden kimlerin, nelerin, nasıl, hangi sıklıkta ve şiddette zarar görebileceği, toplanan bilgi ve verilerle birlikte uygun yöntemlerden biri veya birkaçı bir arada kullanılarak analiz edilir. Elde edilen sonuçlar yazılı hale getirilir. Analiz edilen riskler derecelendirilmek üzere etkilerinin büyüklüğüne göre önem ve öncelik sıralamasına tabi tutularak yazılı hale getirilir.

Risk kontrol adımları

MADDE 9- (1) Risklerin kontrolünde şu adımlar uygulanır;

a) **Planlama;** Değerlendirilerek etkilerinin büyüklüğüne ve önemine göre sıralı hale getirilen risklerin kontrolü amacıyla bir planlama yapılır.

b) **Risk kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması;** Kontrol edilecek risk için, önleyici-koruyucu nitelikte yaklaşıma, tehlikelerin kaynağında önlenmesine ve toplu koruma prensiplerinin uygulanmasına öncelik verilmelidir.

c) **Risk kontrol tedbirlerinin uygulanması;** İşyerinde analiz edilen risklerin kontrolü için kararlaştırılan önleyici ve koruyucu tedbirlerin iş ve işlem basamakları ve öncelikleri belirlenerek ve gerekli eylem planları hazırlanarak uygulamaya konulur. Önleme eylem planında yapılacak işlem, işlemi yapacak kişi ya da bölüm, sorumlu kişi yada bölüm, başlama ve bitiş tarihi gibi bilgiler yer alır,

ç) **Uygulamaların izlenmesi;** Hazırlanan önleme eylem planlarının uygulama adımları düzenli olarak takip edilir, denetlenir ve aksayan yönler yeniden gözden geçirilerek gerekli önleyici ve düzeltici işlemler tamamlanır.

d) **Raporlama;** Yapılan risk değerlendirme çalışmaları bir rapor haline getirilir.

e) **Gözden geçirme;** Gözden geçirmede, eylem planı çerçevesinde tamamlanmış olan önleyici ve düzeltici işlemlerin etkinliği takip edilir. Periyodik gözden geçirmelerde, eğer yeni aksaklık ya da tehlike tespit edilir ise yeniden veri toplanır, riskin analizi ve derecelendirmesi yapılır, planlama ve uygulama işlem basamakları yeniden tekrarlanarak risk kontrol altına alınır veya kabul edilebilir düzeye indirilir.

Risk değerlendirmesinin gözden geçirilmesi ve yenilenmesini

MADDE 10- (1) Risk değerlendirme çalışmaları, aşağıdaki durumlarda yenilenecektir.

a) İşyerindeki binalarda yapılan değişiklik sonrasında,

- b) İşyerinde yapılan teknoloji ve ekipman değişikliği sonrasında,
 - c) Üretim yöntemindeki önemli değişiklikler olması sonrasında,
 - ç) İş kazası, meslek hastalığı veya ramak kala olay meydana gelmesi,
 - d) Yeni bir mevzuatın yürürlüğe girmesi veya mevcut mevzuatta değişiklik yapılmış olması,
 - e) Çevreden kaynaklanan ve işyeri genelini etkileyen yeni bir tehlikenin ortaya çıkması,
 - f) İş sağlığı ve güvenliği yönünden yapılan teftişlerde gerekli görülmüş olması,
 - g) Risk değerlendirme raporunda belirtilmiş olması.
- (2) Yapılmış olan risk değerlendirmesi en az yılda bir gözden geçirilir, en geç üç (3) yılda bir yenilenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Risk Değerlendirmesi Yapacak Kişi ve Kuruluşların Nitelikleri, Eğitimleri ve Yükümlülükleri

Risk değerlendirmesi yapacak kişi ve kuruluşların niteliği

MADDE 11- (1) İşyerinde risk değerlendirmesi;

a) 24 saati teorik, 6 saati grup çalışması ve sunum olmak üzere 30 saatten az olmamak kaydıyla Bakanlıkça yetkilendirilmiş eğitim kurumlarınca düzenlenen ve yatay ve dikey olarak hazırlanmış EK-1 deki “İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Değerlendirme Eğitimi programı” na katılarak yapılacak sınavda başarılı olup yetki belgesi almış;

- 1) Teknik meslek yüksek okulu ve iş sağlığı ve güvenliği meslek yüksek okulu mezunları,
- 2) İş sağlığı ve güvenliği veya iş güvenliği doktorası yapmış olanlar,;
- 3) Mühendis, mimar veya teknik elemanlar,
- b) İşyeri hekimleri,
- c) İş güvenliği uzmanları tarafından gerçekleştirilir.

Risk değerlendirmesinin ifası

MADDE 12- (1) Risk değerlendirmesi;

a) İşyeri hekimi veya iş güvenliği uzmanı görevlendirme zorunluluğu olmayan işyerlerinde; gerekli yetki belgesine sahip işveren tarafından bizzat veya işyeri hekimleri, iş güvenliği uzmanları veya “İş Sağlığı ve Güvenliği alanında Risk Değerlendirme” yetki belgesine sahip olanlar tarafından,

b) İşyeri sağlık ve güvenlik birimi oluşturma yükümlülüğü bulunan işyerlerinde; öncelikle bu birimde görevli işyeri hekimleri veya iş güvenliği uzmanları tarafından veya “İş Sağlığı ve Güvenliği alanında Risk Değerlendirme” yetki belgesine sahip olanlar tarafından,

c) İşyeri dışında kurulu yetkili ortak sağlık ve güvenlik birimlerinden hizmet alan işyerlerinde; öncelikle bu birimde işyerinden sorumlu olarak görevli bulunan, işyeri hekimleri veya iş güvenliği uzmanları tarafından veya “İş Sağlığı ve Güvenliği alanında Risk Değerlendirme” yetki belgesine sahip olanlar tarafından

bu Yönetmelikte yer alan hükümlere uygun olarak yapılır.

(2) İşyeri hekimi veya iş güvenliği uzmanı görevlendirme zorunluluğu bulunan işyerlerinde bu kişilerin risk değerlendirme çalışmalarına katılmaları sağlanır.

(3) Risk değerlendirme çalışmalarının işyeri sağlık ve güvenlik birimine yaptırılması durumunda, risk değerlendirme ekiplerinde görev alan kişilere bu görevlerini yapabilmeleri için yeterli süre verilir. Kişilerin bu görevlerini yürütmeleri sebebiyle hakları kısıtlanamaz.

(4) İşverenlerce, işyerinde risk değerlendirme çalışması yapacak kişi ve kuruluşlara ihtiyaç duydukları her türlü bilgi ve belgeyi temin eder, kişi ve kuruluşlar ise sağlanan bilgi ve belgelerdeki sır niteliği taşıyacağından korumak ve gizli tutmakla yükümlüdür.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Risk değerlendirme konularının tasnifi

MADDE 13- (1) Risk değerlendirme çalışmalarındaki aykırılıklar birinci ve ikinci dereceden aykırılıklar olarak sınıflandırılır.

a) Risk değerlendirme çalışmalarında iş sağlığı ve güvenliği mevzuatı ile bu Yönetmelikte belirtilen aşağıdaki hususlar birinci dereceden aykırılıklar sayılır.

1) 5 inci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen hususların dikkate alınmaması,

2) 6, 7 ve 8 inci maddelerinde belirtilen işlem basamaklarından bir ya da daha fazlasına uygun hareket edilmemesi, gerekli ölçüm ve değerlendirmelerden bir ya da daha fazlasının yapılmamış ya da sonuçlarının dikkate alınmamış olması,

3) 9 uncu maddesinin a, b, c ve ç fıkralarında belirtilen hususları göz önünde bulundurmadan kontrol çalışmalarının yapılması,

4) 9 uncu maddesinin d fıkrasında belirtilen risk değerlendirme raporunun uygun şekilde hazırlanmamış olması,

5) 10 uncu maddesinde risk değerlendirme çalışmalarının belirtilen zamanda ve şartlarda gözden geçirilmemiş ve belirtilen zamanda yenilenmemiş olması,

6) 11 inci maddesine uygun kişiler tarafından yapılmaması,

7) 17 nci maddesinde belirtilen işçi ve temsilcilerinin önceden bilgilendirmemesi ve risk değerlendirme çalışmalarında görev yapacak çalışanlara özel eğitim verilmemiş olması,

b) Risk değerlendirme çalışmaları açısından bu maddenin (a) bendinde sayılmayan hususlar ikinci dereceden aykırılıklar sayılır.

Risk değerlendirme çalışmalarının teftişi

MADDE 14- (1) İş sağlığı ve güvenliği yönünden teftişe yetkili müfettişlerce işyerinde yapılan teftişlerde risk değerlendirme çalışmalarında iş sağlığı ve güvenliği mevzuatı ve bu Yönetmelikte belirtilen birinci dereceden aykırılıkların tesbiti halinde risk değerlendirme çalışmalarının tesbit edilen noksan hususları giderecek şekilde yenilenmesi istenmelidir.

(2) Risk değerlendirme çalışmalarının dışarıdan hizmet alınarak yerine getirilmesi halinde; risk değerlendirme çalışmalarının noksan hususları giderecek şekilde yenilenmesi ile birlikte bu çalışmaları yürüten yetkili kişi ya da kuruluşlara bir ihtar ve 3 ayı geçmemek üzere bir defalık mehil verilmeli, verilen mehil sonunda noksanlıkların giderilmediğinin tesbiti halinde risk değerlendirmesini yapan yetkili kişilerin yetkileri askıya alınarak en kısa sürede yenileme eğitimine katılması istenmelidir.

(3) Aynı yetkili kişi ya da kuruluşlarca farklı işyerlerinde yürütülen risk değerlendirme çalışmalarında birinci dereceden aykırılıkların aynı veya farklı işyerlerinde üç yıllık süre içinde birden fazla tesbiti halinde de yetkili kişilerin yetkileri askıya alınarak en kısa sürede yenileme eğitimine katılması istenmelidir.

Birden fazla işveren olması durumunda risk değerlendirme çalışmaları

MADDE 15 - (1) Bir işyerinin birden fazla işveren tarafından kullanılması durumunda; her işveren yürüttüğü işler için diğer işverenlerin yürüttüğü işleri de göz önünde bulundurularak ayrı ayrı risk değerlendirme çalışması yapılır ve işverenlerce yapılan risk değerlendirme çalışması sonuçları arasında uyum, koordinasyon ve işbirliğini sağlar.

Alt işveren risk değerlendirme çalışmaları ve koordinasyon

MADDE 16 - (1) Bir işyerinde bir veya daha fazla alt işveren bulunması halinde; yürüttükleri işlerle ilgili olarak her alt işveren, bu Yönetmelik hükümleri uyarınca gerekli risk değerlendirme çalışmalarını yapar. Alt işverenlerin risk değerlendirme çalışmaları konusunda ihtiyaç duydukları bilgi ve belgeler asıl işverence sağlanır, bu konuda gerekli koordinasyon ve denetim görevi asıl işverence yerine getirilir.

(2) Alt işverenler yapmış oldukları risk değerlendirme sonucu düzenlenen raporun onaylı bir nüshasını asıl işverene verir.

(3) Asıl işveren, alt işverence yürütülen risk değerlendirme çalışmalarını denetler ve bu konudaki çalışmalarını koordine eder.

İşçilerin görüşlerinin alınması ve bilgilendirme

MADDE 17 - (1) Risk değerlendirme çalışmalarının başlangıcında, işçiler ve temsilcilerinin konu hakkında bilgilendirilmesi sağlanır ve risk değerlendirme sürecinde görev alacak çalışanlara risk değerlendirme konusunda özel eğitim verilir.

(2) Çalışan ve temsilcilerinin risk değerlendirme konusundaki eğitim ve bilgilendirme çalışmaları 7/4/2004 tarihli ve 25426 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerinin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik” hükümlerine uygun olarak yürütür, eğitim sonrası düzenlenecek kayıtların bir örneği risk değerlendirme raporuna eklenir.

ALTINCI BÖLÜM

Son Hükümler

Yürürlük

MADDE 18 - (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 19 - (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı yürütür.

EK-1

30 Saatlik

İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Değerlendirme Eğitimi Programı

Eğitim programının genel amacı:

İş Sağlığı ve güvenliği risk değerlendirme yetki belgesi almak isteyen kişilerin, edinecekleri bilgi ve becerilerini işyerlerinde uygulayabilmeleri için gerekli iş sağlığı ve güvenliği bilgisini kazandırmaktır.

Eğitim programının uygulama kuralları:

- Eğitim süresi 6 saat /gündür.
- Bir ders saati 45 dakika ders ve 15 dakika dinlenmeden ibarettir.
- Örgün eğitim saat 21:00'den sonra yapılamaz.
- Sınıf Mevcudu 25 kişiden fazla olamaz.
- Her dersin başında eğiticinin kendisini tanıtmayı ve dersin akışını bildirmesi, ders sonunda dersi özetleyerek soru sorulmasına fırsat vermesi gereklidir.
- Eğitimin örgündür (yüz yüze sınıf eğitimi)

Sıra No	Konular	Süresi Saat
1	Dünya'da ve Türkiye'de İSG'nin Mevcut Durumu ve Gelişmeler	1
2	Ulusal İSG Mevzuatı	2
3	İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Değerlendirme Yönetmeliği	2
4	Fiziksel Risk Etmenleri	2
5	Kimyasal Risk Etmenleri	2
6	Biyolojik ve Ergonomik Risk Etmenleri	1
8	Korunma Politikaları ve Kişisel Koruyucu Donanımlar	2
9	İş Sağlığı ve Güvenliğinde Risk Değerlendirmesi	9
10	Grup çalışması, Pratik Uygulama örnekleri ve Sunumlar	9

İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Değerlendirme(Dikey) Eğitimi Programı

Sıra no / Konu	1 / Dünya’da ve Türkiye’de İSG’nin Mevcut Durumu ve Gelişmeler
Amaç	İş kazaları ve meslek hastalıkları ile ilgili Dünya’daki ve Türkiye’deki istatistiki veriler ve gelişmeler hakkında bilgi sahibi olmak.
Öğrenim hedefleri	<ul style="list-style-type: none">• İş kazası ve meslek hastalıkları istatistikleri ve yorumlanması,• İSG alanında meydana gelen gelişmeler hakkında bilgi sahibi olmak.
Alt başlıkları	<ul style="list-style-type: none">• İstatistiklerle Dünya’da İSG• İstatistiklerle Türkiye’de İSG• Ülkeler arası karşılaştırma• İSG gelişmeleri
Toplam Ders Saati	1

Sıra no / Konu	2/Ulusal İSG Mevzuatı
Amaç	Ulusal İSG mevzuatında meydana gelen yenilikler hakkında bilgi sahibi olmak.
Öğrenim hedefleri	<ul style="list-style-type: none">• Ulusal İSG mevzuatında meydana gelen değişiklikler hakkında bilgi sahibi olmak.
Alt başlıkları	<ul style="list-style-type: none">• Kanun, tüzük, yönetmelik, tebliğlerle yürürlüğe giren değişiklik, yenilik ve yeni yaklaşımlar.
Toplam Ders Saati	2

Sıra no / Konu	3/İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Değerlendirme Yönetmeliği
Amaç	İSGB ve OSGB’lerin kuruluşu, yapısı ve işleyişi, iş güvenliği uzmanlığı ve işyeri hekimliği ile ilgili gelişmeler hakkında bilgi sahibi olmak.
Öğrenim hedefleri	<ul style="list-style-type: none">• İSGB ve OSGB’lerin kurulması, işleyişi, çalışanları ve ilgili yönetmelikte belirtilen hususlar,• İş güvenliği uzmanlığı çalışmalarında işveren, işçi ve sendika temsilcileri, İSG Kurulu üyeleri ile ilişkiler hakkında bilgi sahibi olmak.
Alt başlıkları	<ul style="list-style-type: none">• İş güvenliği uzmanlığı çalışmalarında işveren, işçi ve sendika temsilcileri ile ilişkiler• Uygulamada karşılaşılabilecek sorunlar ve çözüm önerileri
Toplam Ders Saati	2

Sıra no / Konu	4 / Fiziksel Risk Etmenleri
Amaç	İşyerinde çalışanların sağlık ve güvenliklerini etkileyen fiziksel risk etmenleri ve bunlardan korunma hakkında bilgi sahibi olmak.
Öğrenim hedefleri	<ul style="list-style-type: none"> • İşyerlerinde çalışanların sağlığını olumsuz etkileyen fiziksel risk etmenleri, • Fiziksel risk etmenlerinin ortam ve kişiye yönelik ölçüm metotları, • Ulusal ve uluslararası standartlarda müsaade edilen değerler, • Ülkemizde ve dünyada fiziksel risk etmenlerine maruziyetin yüksek olduğu iş kolları, • Fiziksel risk etmenlerinin işyerinde kontrolü hakkında bilgi sahibi olmak.
Alt başlıkları	<ul style="list-style-type: none"> • İşyerinde sağlığı olumsuz etkileyebilecek fiziksel risk etmenleri: <ul style="list-style-type: none"> ○ Gürültü ○ Titreşim ○ Termal Konfor (nem, sıcak veya soğukta çalışma, ısıtma ve havalandırma) ○ Aydınlatma ○ İyonize ve non-iyonize ışınlar ○ Alçak ve yüksek basınç • İlgili mevzuat
Toplam Ders Saati	2

Sıra no / Konu	5 / Kimyasal Risk Etmenleri
Amaç	İşyerinde çalışanların sağlık ve güvenliklerini etkileyen kimyasal risk etmenleri ve bunlardan korunma hakkında bilgi sahibi olmak.
Öğrenim hedefleri	<ul style="list-style-type: none"> • İşyerlerinde çalışanların sağlığını olumsuz etkileyen kimyasal etmenler, • Kimyasal etmenlerin ortam ve kişiye yönelik ölçüm metotları, • Ulusal ve uluslararası standartlarda müsaade edilen değerler, • Dünya’da ve Türkiye’de kimyasal risk etmenlerine maruziyetin yüksek olduğu iş kolları, • Kimyasal risk etmenlerinin işyerinde kontrolü ve iş güvenliği uzmanına düşen görevler hakkında bilgi sahibi olmak.
Alt başlıkları	<ul style="list-style-type: none"> • Malzeme Güvenlik Bilgi Formları (MSDS) • Kimyasalların üretimi, taşınması, depolanması ve kontrolü • Kimyasalların üretiminde süreç kontrolü ve algılama donanımları • Kimyasalların isimlendirilmesi, etiketlenmesi ve sınıflandırılması • Kanserojen, mutojen ve toksik maddeler • Parlayıcı, patlayıcı, tehlikeli ve zararlı kimyasal maddeler • Patlamadan korunma dokümanı ve patlayıcı ortamlarda

	kullanılacak makine ve teçhizat <ul style="list-style-type: none"> • Asbest ve diğer lifli kimyasal maddeler • İlgili mevzuat
Toplam Ders Saati	2

Sıra no / Konu	6 / Ergonomik ve Biyolojik Risk Etmenleri
Amaç	İşyerinde çalışanların sağlık ve güvenliklerini etkileyen biyolojik risk etmenleri ve bunlardan korunma hakkında bilgi sahibi olmak.
Öğrenim hedefleri	<ul style="list-style-type: none"> • Çalışma ortamında risk etmeni olarak karşılaşılan bakteriler, virüsler, mantarlar, parazitler ve özellikleri, • Biyolojik etmenlerden korunma yöntemleri, • İlgili mevzuat hakkında bilgi edinmek.
Alt başlıkları	<ul style="list-style-type: none"> • Biyolojik etmenlerden doğacak riskler • Biyolojik risk etmenleriyle karşılaşılabilecek çalışma ortamları • Sağlık sektöründe çalışanların maruz kalacağı riskler • İlgili mevzuat
Toplam Ders Saati	1

Sıra no / Konu	7 / Korunma politikaları ve Kişisel Koruyucu Donanımlar
Amaç	İş sağlığı ve güvenliği alanında önleme ve korumanın tanımları, yöntemleri ve önemini öğrenmek.
Öğrenim hedefleri	<ul style="list-style-type: none"> • Tehlikeli durum ve davranışları kavramak, • Kaynağında koruma, • Ortama yönelik koruma, • Kişisel koruma gibi korunma uygulamalarını öğrenmek.
Alt başlıkları	<ul style="list-style-type: none"> • Tehlikeli durum ve davranışlar • Kaynağında Korunma uygulamaları <ul style="list-style-type: none"> ○ Bertaraf etme ○ İkame etme ○ Makine koruyucuları ○ Teknik tedbirler • Ortama Yönelik Koruma Uygulamaları <ul style="list-style-type: none"> ○ Tecrit ○ Havalandırma ○ Organizasyonel düzenlemeler <p>Kişiyeye Yönelik Koruma Uygulamaları</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ○ KKD'nin tanımı ve özellikleri ○ KKD çeşitleri, kullanım alanları, özellikleri, ○ KKD'lerin uygunluğu, ○ Doğru KKD kullanımı, ○ KKD seçimi ve kullanımı ○ KKD kullanılması gereken işler ○ KKD çeşitleri
Toplam Ders Saati	2

Sıra no / Konu	8 / İş Sağlığı ve Güvenliğinde Risk Değerlendirmesi
Amaç	Risk değerlendirme ve yönetimi ile ilgili kavramlar ile risk değerlendirme yöntemleri hakkında bilgi sahibi olmak.
Öğrenim hedefleri	<ul style="list-style-type: none"> • Risk değerlendirmesinin temeli, gerekliliği ve yöntemleri hakkında bilgi sahibi olmak, • Risk değerlendirmesi yapabilecek bilgi düzeyine erişmek.
Alt başlıkları	<ul style="list-style-type: none"> • Risk yönetimi ve genel yönetim • Tehlike ve risk kavramları • Tehlike kaynakları ve oluşturdukları riskler • Risk yönetiminin bir parçası olarak risk değerlendirmesi • Risk değerlendirmesinin temel gerekçeleri • Risk değerlendirmesi ekibi ve çalışan katılımı • Risk değerlendirme teknikleri ve kıyaslamaları • Risk analizi ve teknikleri • Risk değerlendirme uygulamaları • İlgili mevzuat
Toplam Ders Saati	9

Sıra no / Konu	10 / Pratik Uygulama örnekleri, Grup çalışması Sunumlar ve değerlendirme
Amaç	Teorik olarak öğrenilenlerin pekiştirilmesi ve bunları uygulamaya dönüştürülmesi
Öğrenim hedefleri	<ul style="list-style-type: none"> • Eğitim programının sonunda katılımcılara örnek çalışma sunumu yapılarak öğrenilenlerin uygulamaya dönüştürülmesi, tek başlarına risk değerlendirmesi yapmalarına imkan verilmesi. • Eğitimin genel değerlendirilmesi
Toplam ders saati	9